

European Securities and
Markets Authority

Wytyczne

w sprawie kontroli wewnętrznej agencji ratingowych

Spis treści

1	Zakres stosowania	3
2	Odniesienia do przepisów prawa, skróty i definicje	4
3	Cel	4
4	Obowiązki w zakresie zgodności z przepisami i sprawozdawczości.....	5
4.1	Status wytycznych	5
4.2	Wymogi sprawozdawcze.....	5
5	Wytyczne w sprawie kontroli wewnętrznej agencji ratingowych.....	5
5.1	Struktura ramowa kontroli wewnętrznej.....	6
5.2	Komórki ds. kontroli wewnętrznej.....	11

1 Zakres stosowania

Kto?

1. Niniejsze wytyczne mają zastosowanie do agencji ratingowych z siedzibą w Unii, zarejestrowanych przez ESMA zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1060/2009 z dnia 16 września 2009 r. w sprawie agencji ratingowych¹.

Co?

2. Niniejsze wytyczne dotyczą zagadnień z zakresu struktury i mechanizmów kontroli wewnętrznej, niezbędnych w celu zapewnienia skutecznego przestrzegania przez agencje ratingowe przepisów art. 6 ust. 1 pkt 2 i 4 oraz sekcji A załącznika I do rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych.

Kiedy?

3. Niniejsze wytyczne wejdą w życie z dniem 1 lipca 2021 r.

¹ Dz.U. L 302 z 17.11.2009, s. 1.

2 Odniesienia do przepisów prawa, skróty i definicje

Odniesienia do przepisów prawa

rozporządzenie w sprawie ustanowienia ESMA Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1095/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych), zmiany decyzji nr 716/2009/WE i uchylenia decyzji Komisji 2009/77/WE²

rozporządzenie w sprawie agencji ratingowych Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1060/2009 z dnia 16 września 2009 r. w sprawie agencji ratingowych

Skróty

ESMA Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych

CRA agencja ratingowa

CRAR rozporządzenie w sprawie agencji ratingowych

struktura ramowa IC struktura ramowa kontroli wewnętrznej

komórki IC komórki ds. kontroli wewnętrznej

INED niezależni członkowie zarządu lub rady nadzorczej agencji ratingowej

zarząd lub rada nadzorcza agencji ratingowej zarząd

3 Cel

4. Niniejsze wytyczne dotyczą zagadnień z zakresu struktury i mechanizmów kontroli wewnętrznej, niezbędnych w celu zapewnienia skutecznego przestrzegania przez agencje ratingowe przepisów art. 6 ust. 1 pkt 2 i 4 oraz sekcji A załącznika I do rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych.
5. W wytycznych określono oczekiwania ESMA dotyczące komponentów i charakterystyki efektywnej struktury ramowej kontroli wewnętrznej oraz komórek ds. kontroli wewnętrznej w agencjach ratingowych.

²Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 84.

4 Obowiązki w zakresie zgodności z przepisami i sprawozdawczości

4.1 Status wytycznych

6. Niniejszy dokument zawiera wytyczne wydane zgodnie z art. 16 rozporządzenia w sprawie ustanowienia ESMA, zgodnie z którym agencje ratingowe mają obowiązek dolożyć wszelkich starań, aby zastosować się do niniejszych wytycznych.

4.2 Wymogi sprawozdawcze

7. ESMA będzie oceniać stosowanie niniejszych wytycznych przez agencje ratingowe w ramach nadzoru bieżącego oraz monitorowania działalności agencji ratingowych.
8. ESMA będzie przestrzegać zasady proporcjonalności przy stosowaniu niniejszych wytycznych. Chociaż oczekuje się, że wszystkie agencje ratingowe będą posiadać skuteczny system kontroli wewnętrznej, zgodny z charakterystyką przedstawioną w niniejszych wytycznych, w niektórych przypadkach ESMA nie może oczekiwać, że agencja ratingowa dokona tego za pośrednictwem specjalnych i odrębnych komórek ds. kontroli wewnętrznej zgodnie z punktem 5.2.
9. ESMA będzie dostosowywać swoje oczekiwania, o których mowa w punkcie 5.2, do charakteru, skali i złożoności działalności agencji ratingowej. W przypadku większych agencji ratingowych ESMA oczekuje, że agencja ratingowa spełni wszystkie oczekiwania określone w wytycznych. W odniesieniu do mniejszych agencji ratingowych ESMA będzie uwzględniać warunki rejestracji agencji ratingowej. Biorąc jednak pod uwagę fakt, że charakter, skala i złożoność działalności prowadzonej przez niektóre agencje ratingowe mogły ulec zmianie od czasu rejestracji, ESMA będzie informować za pośrednictwem swoich jednostek nadzoru, jeżeli będą mieć zastosowanie wyższe oczekiwania w ramach punktu 5.2 w porównaniu do oczekiwań wynikających z warunków rejestracji.
10. Mimo że ESMA będzie informować o swoich oczekiwaniach wobec agencji ratingowych za pośrednictwem swoich jednostek nadzoru, obowiązkiem kierownictwa agencji ratingowej, przy nadzorze zarządu, jest ocena adekwatności kontroli wewnętrznej w kontekście niniejszych wytycznych.

5 Wytyczne w sprawie kontroli wewnętrznej agencji ratingowych

Wymogi związane z art. 6 ust. 1, 2 i 4 oraz sekcją A załącznika I do rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych

11. Aby wykazać, że agencja ratingowa realizuje cele w zakresie zapewnienia skutecznej struktury kontroli wewnętrznej zgodnie z art. 6 ust. 1, 2 i 4 oraz sekcją A załącznika I do rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych, ESMA oczekuje, że agencja ratingowa wykaże, że jej polityka, procedury i praktyki robocze umożliwiają realizację celów, o których mowa w punktach 5.1 (Struktura ramowa kontroli wewnętrznej) i 5.2 (Komórki ds. kontroli wewnętrznej) niniejszych wytycznych.
12. W tym kontekście termin „polityka i procedury” należy rozumieć jako termin odnoszący się do dokumentów wewnętrznych, które wyznaczają lub określają sposób realizacji przez agencję ratingową lub jej personel działań podlegających wymaganiom, o których mowa w rozporządzeniu w sprawie agencji ratingowych.

5.1 Struktura ramowa kontroli wewnętrznej

13. Aby wykazać, że agencja ratingowa posiada efektywną strukturę ramową kontroli wewnętrznej, ESMA oczekuje, że agencja ratingowa będzie w stanie wykazać, że stosowane przez nią polityka, procedury i praktyki robocze obejmują poniżej wyszczególnione komponenty i są zgodne ze wskazaną charakterystyką.

Zasady ogólne

14. Zarząd agencji ratingowej powinien odpowiadać za nadzorowanie i zatwierdzanie wszystkich komponentów struktury ramowej kontroli wewnętrznej, które zostaną opracowane przez kierownictwo, a także za nadzorowanie, czy komponenty te są monitorowane i regularnie aktualizowane przez kierownictwo. Kierownictwo agencji ratingowej powinno być odpowiedzialne za ustanowienie, wdrożenie i aktualizację pisemnych zasad polityki i procedur kontroli wewnętrznej, wspomagających komponenty struktury ramowej kontroli wewnętrznej.
15. Na potrzeby wdrożenia wspomnianej polityki i procedur agencja ratingowa powinna zapewnić jasne, przejrzyste i udokumentowane procesy decyzyjne, a także wyraźny podział ról i obowiązków w obrębie struktury ramowej kontroli wewnętrznej, z uwzględnieniem obszarów biznesowych i komórek ds. kontroli wewnętrznej.

Komponent 1.1 Środowisko kontroli

16. ESMA jest zdania, że środowisko kontroli to zbiór standardów, procesów i struktur niezbędnych do prowadzenia kontroli wewnętrznej w obrębie całej organizacji. Zdaniem ESMA środowisko kontroli stanowi fundament, na którym opiera się skuteczny system kontroli wewnętrznej.
17. Zarówno rada nadzorcza, jak i zarząd agencji ratingowej przyczyniają się do kształtowania postaw respektujących znaczenie kontroli wewnętrznej. Kierownictwo odpowiada za opracowanie i prowadzenie kontroli wewnętrznej oraz za ocenę adekwatności i skuteczności środowiska kontroli.

Charakterystyka

- 1.1.1** Kierownictwo agencji ratingowej powinno być odpowiedzialne za ustanowienie w agencji ratingowej dobrze ugruntowanej kultury postępowania zgodnie z zasadami etyki i przestrzegania prawa poprzez wdrażanie polityki i procedur regulujących postępowanie personelu agencji ratingowej. Zarząd powinien sprawować nadzór nad kierownictwem w tych obszarach.
- 1.1.2** Kierownictwo agencji ratingowej powinno być odpowiedzialne za zapewnienie, że polityka i procedury agencji ratingowej będą:
- i. przypominać, że działania agencji ratingowej w zakresie ratingu kredytowego powinny być prowadzone zgodnie z rozporządzeniem w sprawie agencji ratingowych, mającymi zastosowanie przepisami i wartościami korporacyjnymi agencji ratingowej,
 - ii. wskazywać, że oprócz spełnienia wymogów prawnych i regulacyjnych oraz zasad określonych w polityce wewnętrznej, od pracowników oczekuje się, że będą postępować w uczciwy i etyczny sposób oraz będą wykonywać swoje obowiązki z należyтым profesjonalizmem, starannością i rzetelnością,
 - iii. informować pracowników o potencjalnych wewnętrznych i zewnętrznych postępowaniach dyscyplinarnych, postępowaniach sądowych i sankcjach, jakimi mogą skutkować niewłaściwe postępowanie oraz niedopuszczalne zachowania.
- Zarząd powinien sprawować nadzór nad kierownictwem agencji ratingowej w tych obszarach.
- 1.1.3** Kierownictwo agencji ratingowej powinno być odpowiedzialne za ustanowienie, utrzymywanie i regularne uaktualnianie odpowiednich pisemnych zasad polityki i procedur kontroli wewnętrznej. Zarząd powinien sprawować nadzór nad kierownictwem w tych obszarach.
- 1.1.4** Kierownictwo agencji ratingowej powinno zachować odpowiedzialność za działania zlecane zewnętrznym dostawcom usług lub komórkom świadczącym usługi w ramach grupy, do której należy agencja ratingowa. Zarząd powinien sprawować nadzór nad kierownictwem w tych obszarach.

Komponent 1.2 Zarządzanie ryzykiem

18. ESMA jest zdania, że zarządzanie ryzykiem obejmuje identyfikację, ocenę, monitorowanie i ograniczanie wszystkich rodzajów ryzyka, które mogą istotnie wpływać na zdolność agencji ratingowej do wypełniania jej obowiązków wynikających z rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych lub zagrażać jej dalszemu funkcjonowaniu. Umożliwia to agencji ratingowej odpowiednie rozdysponowanie

zasobów kontroli wewnętrznej. Skuteczne zarządzanie ryzykiem powinno obejmować dynamiczny i nieustannie ewoluujący proces identyfikacji, oceny i zarządzania zagrożeniami dotyczącymi realizacji podstawowych celów agencji ratingowej.

Charakterystyka

- 1.2.1** Agencja ratingowa powinna przeprowadzać wewnętrzne oceny ryzyka zgodnie z określoną i kompleksową metodyką oceny ryzyka.
- 1.2.2** Metodyka oceny ryzyka stosowana przez agencję ratingową powinna obejmować wszystkie obszary biznesowe agencji ratingowej.
- 1.2.3** W ramach oceny ryzyka agencja ratingowa powinna określić poziom gotowości do podejmowania ryzyka oraz ustalić poziomy tolerancji ryzyka.
- 1.2.4** W procesie oceny ryzyka agencja ratingowa powinna z góry określić i ustalić kryteria i cele, na podstawie których będą oceniane zagrożenia dotyczące działalności agencji ratingowej.
- 1.2.5** Metodyka oceny ryzyka stosowana przez agencję ratingową powinna być nieustannie rozwijana i doskonalona.

Komponent 1.3 Działania kontrolne

19. ESMA jest zdania, że działania kontrolne regulujące działalność agencji ratingowej przyczyniają się do łagodzenia skutków ryzyka w ramach danej organizacji. Są to działania opracowywane w formie polityki, procedur, systemów, mechanizmów i innych rozwiązań. Działania kontrolne powinny mieć charakter zapobiegawczy, wykrywający, korygujący lub odstraszający.

Charakterystyka

- 1.3.1** Dokumentacja – Agencja ratingowa powinna dokumentować swoją politykę i procedury obejmujące wszystkie rodzaje działalności agencji podlegające przepisom rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych.
- 1.3.2** *Udokumentowane środki kontroli i badania kontrolne* – Agencja ratingowa powinna dokumentować wdrożone kluczowe środki kontroli mające na celu zapewnienie przestrzegania polityki i procedur, o których mowa w rozporządzeniu w sprawie agencji ratingowych. W dokumentacji badania kontrolnego należy uwzględnić:
 - i. opis kontroli;
 - ii. powiązane istotne ryzyka;
 - iii. jednostki lub komórki odpowiedzialne za prowadzenie kontroli;

- iv. jednostki lub komórki odpowiedzialne za realizację przeglądów sposobu prowadzenia kontroli;
- v. dowody potwierdzające przeprowadzenie kontroli;
- vi. częstotliwość przeprowadzania kontroli;
- vii. opis procedury badania.

1.3.3 *Podział obowiązków* – Agencja ratingowa powinna zapewnić odpowiedni podział obowiązków w celu zarządzania ryzykiem konfliktu interesów, nadużyć finansowych i błędów ludzkich. Podział obowiązków powinien gwarantować, że osoby:

- i. przeprowadzające analizy ratingu kredytowego nie będą jedynymi osobami odpowiedzialnymi za zatwierdzenie wystawionego ratingu kredytowego;
- ii. opracowujące metody, modele lub kluczowe założenia ratingowe nie będą jedynymi osobami odpowiedzialnymi za ich zatwierdzenie;
- iii. przeprowadzające walidację lub przegląd metod, modeli lub kluczowych założeń ratingowych, stosowanych w procesie ratingu kredytowego, nie będą jedynymi osobami odpowiedzialnymi za zatwierdzenie walidacji lub przeglądu.

1.3.4 *Przydział obowiązków* – Agencja ratingowa powinna w jasny i precyzyjny sposób wyznaczać jednostki lub komórki odpowiedzialne za przeprowadzanie kontroli dotyczących obowiązków wynikających z rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych oraz ustalać ich zadania i obowiązki. W tym celu agencja ratingowa powinna dokonać rozróżnienia między kluczowymi kontrolami bieżącymi na poziomie działalności a kontrolami przeprowadzanymi przez określone jednostki kontrolne.

1.3.5 *Zezwolenia i zgody* – Agencja ratingowa powinna dokumentować i opisywać procesy stosowane w ramach metod, modeli i kluczowych założeń ratingowych, wykorzystywane na potrzeby ratingu kredytowego. W procesie dokumentacji procesów należy uwzględnić pracowników odpowiedzialnych za dokonywanie ich walidacji lub przeglądów oraz dokonywanie przeglądu wyników tych procesów.

1.3.6 *Weryfikacje, walidacje, uzgodnienia i przeglądy* – Agencja ratingowa powinna wdrożyć środki mające na celu wykrywanie i zwalczanie niewłaściwych, niedozwolonych, błędnych lub nieuczciwych zachowań w ramach prowadzonej działalności w zakresie ratingu kredytowego i procesów leżących u podstaw tej

działalności, takich jak walidacja metod/modeli stosowanych w ratingu kredytowym, walidacja i wprowadzanie danych.

- 1.3.7** *Ogólne środki kontroli informatycznej* – Agencja ratingowa powinna wdrożyć środki kontroli mające na celu zapewnienie skuteczności środowiska informatycznego w agencji ratingowej we wspieraniu procesów biznesowych agencji ratingowej.

Komponent 1.4 Informacje i komunikacja

20. ESMA jest zdania, że odpowiednia komunikacja wewnętrzna i zewnętrzna ma kluczowe znaczenie dla wypełniania przez agencję ratingową jej obowiązków regulacyjnych wobec rynku, klientów i pracowników. Agencja ratingowa powinna ustanowić procedury umożliwiające odgórne przekazywanie dokładnych i kompletnych informacji dobrej jakości pracownikom i zewnętrznym zainteresowanym stronom, a także powinna ustanowić procedury oddolnej wymiany szczególnie chronionych informacji dotyczących zachowania i przestrzegania wewnętrznych środków kontroli.

Charakterystyka

- 1.4.1** Agencja ratingowa powinna zapewnić odpowiednią komunikację wewnętrzną i zewnętrzną oraz terminową wymianę dokładnych i kompletnych informacji dobrej jakości z rynkiem, inwestorami, klientami i organami regulacyjnymi.
- 1.4.2** Agencja ratingowa powinna ustanowić kanały komunikacji oddolnej, w tym procedurę informowania o nieprawidłowościach, aby umożliwić przenoszenie istotnych problemów z zakresu kontroli wewnętrznej na poziom zarządu i kierownictwa.
- 1.4.3** Agencja ratingowa powinna ustanowić kanały komunikacji odgórnej od komórek ds. zarządzania i kontroli do pracowników. W tym kontekście należy uwzględnić regularne aktualizacje celów i obowiązków w zakresie kontroli wewnętrznej, przekazywanie informacji o stwierdzonych problemach z zakresu przestrzegania prawa oraz prezentacje i szkolenia z zakresu polityki i procedur.

Komponent 1.5 Działania monitorujące

21. ESMA jest zdania, że prowadzone na bieżąco monitorowanie i tematyczne przeglądy działalności agencji ratingowej są niezbędne w celu zapewnienia nieprzerwanej adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w agencji ratingowej. Monitorowanie umożliwia ustalenie, czy komponenty systemu kontroli wewnętrznej w agencji ratingowej są obecne i skutecznie funkcjonują.

Charakterystyka

- 1.5.1 Agencja ratingowa powinna zapewnić przeprowadzanie ocen systemu kontroli wewnętrznej na różnych poziomach agencji ratingowej, takich jak obszary biznesowe, jednostki kontrolne, audyt wewnętrzny lub niezależne jednostki oceniające.
- 1.5.2 Oceny systemów kontroli wewnętrznej w agencji ratingowej powinny być przeprowadzane regularnie lub tematycznie.
- 1.5.3 Agencja ratingowa powinna włączyć oceny bieżące, takie jak terminowe monitorowanie wymiany informacji za pośrednictwem poczty elektronicznej między analitykami a emitentami, w procesy biznesowe i dostosowywać je do zmieniających się warunków. Działania te powinny obejmować okresową obecność komitetów ratingowych lub przeglądy *ex post* dokonywane przez komitety ratingowe.
- 1.5.4 Agencja ratingowa powinna informować zarząd i kierownictwo o niedociągnięciach stwierdzonych w wyniku ocen monitorujących oraz o wymaganych działaniach zaradczych. Zarząd i kierownictwo powinny monitorować terminową realizację działań naprawczych.
- 1.5.5 W przypadku zlecenia ważnych funkcji operacyjnych podmiotowi zewnętrznemu agencja ratingowa powinna zapewnić, że jej personel będzie bezpośrednio odpowiedzialny za monitorowanie procesów biznesowych zleczanych na zewnątrz. Agencja ratingowa powinna dopilnować, że usługodawcy zewnętrzni będą otrzymywać jasne wytyczne dotyczące celów agencji ratingowej i oczekiwań w zakresie ich realizacji, oraz zapewnić, że przed wyznaczeniem usługodawcy zostanie przeprowadzone badanie due diligence.

5.2 Komórki ds. kontroli wewnętrznej

- 22. W celu zapewnienia, aby agencja ratingowa posiadała skutecznie działające komórki ds. kontroli wewnętrznej, ESMA oczekuje, że agencja ratingowa powinna być w stanie wykazać, że stosowane przez nią polityka, procedury i praktyki robocze obejmują poniżej wyszczególnione komponenty i cechy.

Zasady ogólne

- 23. ESMA jest zdania, że komórki ds. kontroli wewnętrznej w agencji ratingowej powinny dysponować wystarczającymi zasobami oraz personelem posiadającym odpowiednią wiedzę fachową, aby móc wykonywać swoje obowiązki. W przypadku gdy istotne zadania operacyjne przewidziane do realizacji przez komórkę ds. kontroli wewnętrznej są zlecane przez agencje ratingowe na zasadzie outsourcingu jednostce świadczącej usługi w ramach grupy lub podmiotowi zewnętrznemu, ESMA jest zdania, że agencja

ratingowa zachowuje pełną odpowiedzialność za działania z zakresu kontroli wewnętrznej, realizowane na zasadzie outsourcingu. ESMA jest zdania, że personel odpowiedzialny za realizację zadań w ramach komórek ds. kontroli wewnętrznej w agencji ratingowej powinien mieć odpowiednio wysoką pozycję w hierarchii organizacji, aby posiadać kompetencje niezbędne do wypełniania swoich obowiązków. Niektóre funkcje mogą być realizowane na poziomie grupy lub przez inne podmioty prawne w ramach struktury korporacyjnej, pod warunkiem że struktura grupy nie ogranicza zdolności zarządu agencji ratingowej do sprawowania nadzoru ani zdolności kierownictwa do skutecznego zarządzania ryzykiem, ani też zdolności ESMA do skutecznego sprawowania nadzoru nad agencją ratingową.

24. Aby zapewnić niezależność komórek ds. kontroli wewnętrznej w agencji ratingowej, ESMA oczekuje, że agencja ratingowa będzie mieć na uwadze następujące zasady przy ustalaniu ról i obowiązków komórek ds. kontroli wewnętrznej:
- i. komórki ds. kontroli wewnętrznej powinny być funkcjonalnie niezależne od monitorowanych, nadzorowanych lub kontrolowanych przez nie komórek/działania;
 - ii. komórki ds. kontroli wewnętrznej nie powinny realizować żadnych zadań operacyjnych, które wchodzą w zakres monitorowanej, nadzorowanej lub kontrolowanej przez nie działalności agencji;
 - iii. bezpośrednim przełożonym kierownika komórki ds. kontroli wewnętrznej nie może być osoba bezpośrednio odpowiedzialna za zarządzanie działaniami, które podlegają monitorowaniu, audytowi lub kontroli przez komórkę ds. kontroli wewnętrznej.
 - iv. personel wykonujący obowiązki związane z zadaniami komórek ds. kontroli wewnętrznej powinien mieć dostęp do odpowiednich szkoleń wewnętrznych lub zewnętrznych, aby zapewnić, że posiada umiejętności adekwatne do realizowanych zadań.

Zasada proporcjonalności

25. Warunki rejestracji agencji ratingowej określają minimalne oczekiwania ze strony ESMA w zakresie kontroli wewnętrznej w agencji ratingowej, komórek ds. kontroli wewnętrznej i zarządzania agencją ratingową. W przypadku niektórych agencji ratingowych wymóg posiadania w strukturze organizacyjnej wszystkich komórek ds. kontroli wewnętrznej, o których mowa w niniejszym punkcie, może okazać się niewspółmierny do działalności agencji ratingowej. Niemniej jednak nadal należy przydzielić i przypisać odpowiednim jednostkom odpowiedzialnym cechy wszystkich komórek ds. kontroli wewnętrznej, o których mowa w niniejszym punkcie wytycznych.
26. ESMA jest zdania, że zarząd agencji ratingowej powinien pozostać odpowiedzialny za nadzór nad realizacją tych zadań, a także za zapewnianie na bieżąco, że komórki ds.

kontroli wewnętrznej będą dysponować odpowiednim personelem i zasobami, stosownie do charakteru, skali i złożoności działalności agencji ratingowej.

Komponent 2.1 Komórka ds. nadzoru zgodności z prawem

27. ESMA jest zdania, że komórka ds. nadzoru zgodności z prawem w agencji ratingowej jest odpowiedzialna za monitorowanie i prowadzenie sprawozdawczości w zakresie wypełniania przez agencję ratingową i jej pracowników obowiązków wynikających z rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych. Komórka ds. nadzoru zgodności z prawem odpowiada za śledzenie zmian w przepisach i regulacjach mających zastosowanie do jej działalności. Komórka ds. nadzoru zgodności z prawem odpowiada również za doradzanie zarządowi lub radzie nadzorczej w zakresie przepisów, zasad, regulacji i norm, których agencja ratingowa musi przestrzegać, oraz za ocenę, we współpracy z innymi odpowiednimi komórkami, ewentualnego wpływu zmian w otoczeniu prawnym lub regulacyjnym na działalność agencji ratingowej.

Charakterystyka

- 2.1.1** Komórka ds. nadzoru zgodności z prawem powinna pełnić swoje funkcje niezależnie od jednostek biznesowych odpowiedzialnych za działania w zakresie ratingu kredytowego i powinna składać regularne sprawozdania członkom INED agencji ratingowej.
- 2.1.2** Komórka ds. nadzoru zgodności z prawem powinna doradzać pracownikom zaangażowanym w działalność w zakresie ratingu kredytowego i pomagać im w wypełnianiu obowiązków wynikających z rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych. Komórka ds. nadzoru zgodności z prawem powinna wykazywać aktywną postawę w zakresie identyfikacji zagrożeń i ewentualnych przypadków nieprzestrzegania przepisów w oparciu o terminowe monitorowanie i ocenianie działań, a także działania następcze w zakresie środków zaradczych.
- 2.1.3** Komórka ds. nadzoru zgodności z prawem powinna zapewniać, że monitorowanie zgodności będzie prowadzone zgodnie z ustrukturyzowanym i ściśle określonym programem monitorowania zgodności z prawem.
- 2.1.4** Komórka ds. nadzoru zgodności z prawem, w stosownych przypadkach, we współpracy z innymi odpowiednimi komórkami, powinna oceniać ewentualny wpływ wszelkich zmian w otoczeniu prawnym lub regulacyjnym na działalność agencji ratingowej oraz, w stosownych przypadkach, porozumiewać się z komórką ds. zarządzania ryzykiem w zakresie ryzyka nieprzestrzegania przepisów przez agencję ratingową.
- 2.1.5** Komórka ds. nadzoru zgodności z prawem powinna zapewniać, że będzie przestrzegana polityka zgodności z prawem, oraz składać zarządowi i

kierownictwu sprawozdania na temat zarządzania ryzykiem nieprzestrzegania przepisów przez agencję ratingową.

- 2.1.6** Komórka ds. nadzoru zgodności z prawem powinna współpracować z komórką ds. zarządzania ryzykiem w celu wymiany informacji niezbędnych do realizacji ich zadań.
- 2.1.7** Zarząd i komórka ds. zarządzania ryzykiem powinny uwzględniać w procesie oceny ryzyka ustalenia komórki ds. nadzoru zgodności z prawem.

Komponent 2.2 Komórka ds. przeglądów

28. ESMA jest zdania, że komórka ds. przeglądów w agencji ratingowej jest odpowiedzialna za dokonywanie przeglądów metod ratingowych, modeli i kluczowych założeń ratingowych, które powinny być prowadzone na bieżąco, a co najmniej raz w roku. Komórka ds. przeglądów w agencji ratingowej odpowiada również za walidację i przegląd nowych metod, modeli i kluczowych założeń ratingowych oraz wszelkich zmian w istniejących metodach, modelach lub kluczowych założeniach ratingowych.

Charakterystyka

- 2.2.1** Komórka ds. przeglądów powinna pełnić swoje funkcje niezależnie od jednostek biznesowych, które są odpowiedzialne za działania w zakresie ratingu kredytowego, oraz powinna składać regularne sprawozdania członkom INED agencji ratingowej.
- 2.2.2** Zadania realizowane przez komórkę ds. przeglądów nie powinny być wykonywane przez akcjonariuszy lub pracowników agencji ratingowej zaangażowanych w rozwój działalności.
- 2.2.3** W procesie zatwierdzania nowych metod, modeli i kluczowych założeń ratingowych ani w procesie walidacji i przeglądu istniejących metod, modeli i kluczowych założeń ratingowych nie powinien uczestniczyć personel analityczny, który był odpowiedzialny za ich opracowanie.
- 2.2.4** Pracownicy komórki ds. przeglądów powinni być jedynymi osobami odpowiedzialnymi za zatwierdzanie metod, modeli i kluczowych założeń ratingowych lub posiadać większość praw głosu w komitetach odpowiedzialnych za ich zatwierdzanie.

Komponent 2.3 Komórka ds. zarządzania ryzykiem

29. ESMA jest zdania, że komórka ds. zarządzania ryzykiem agencji ratingowej jest odpowiedzialna za opracowanie i wdrożenie ram zarządzania ryzykiem. Komórka ta powinna zapewnić, że ryzyka istotne dla jej obowiązków, o których mowa w rozporządzeniu w sprawie agencji ratingowych, będą podlegały identyfikacji, ocenie,

pomiaram, monitorowaniu i zarządzaniu oraz będą zgłaszane we właściwy sposób przez odpowiednie działy/komórki agencji ratingowej.

Charakterystyka

- 2.3.1** Komórka ds. zarządzania ryzykiem powinna pełnić swoje funkcje niezależnie od obszarów działalności i jednostek, których ryzyko nadzoruje, ale powinna mieć możliwość współdziałania z nimi.
- 2.3.2** Komórka ds. zarządzania ryzykiem powinna zapewniać, że wszystkie rodzaje ryzyka, które mogą mieć istotny wpływ na zdolność agencji ratingowej do wypełniania jej obowiązków wynikających z rozporządzenia w sprawie agencji ratingowych lub na jej dalsze funkcjonowanie, będą podlegać identyfikacji, ocenie, pomiarom, monitorowaniu, zarządzaniu i ograniczaniu oraz będą zgłaszane we właściwy sposób przez odpowiednie jednostki agencji ratingowej.
- 2.3.3** Komórka ds. zarządzania ryzykiem powinna monitorować profil ryzyka agencji ratingowej pod kątem poziomu gotowości agencji ratingowej do podejmowania ryzyka, aby umożliwić podejmowanie decyzji.
- 2.3.4** Komórka ds. zarządzania ryzykiem powinna doradzać w sprawie propozycji i decyzji dotyczących ryzyka, podejmowanych przez jednostki biznesowe, oraz informować zarząd o tym, czy decyzje te odpowiadają poziomowi gotowości agencji ratingowej do podejmowania ryzyka i jej celom.
- 2.3.5** Komórka ds. zarządzania ryzykiem powinna przedstawiać zalecenia dotyczące wprowadzania udoskonaleń w wytycznych ramowych w zakresie zarządzania ryzykiem oraz środków naprawczych w polityce i procedurach oceny ryzyka, a także weryfikacji progów ryzyka, zgodnie z wszelkimi zmianami w poziomie gotowości organizacji do podejmowania ryzyka.

Komponent 2.4 Komórka ds. bezpieczeństwa informacji

30. ESMA jest zdania, że komórka ds. bezpieczeństwa informacji w ramach agencji ratingowej jest odpowiedzialna za rozwój i wdrażanie bezpieczeństwa informacji w agencji ratingowej. Agencja ratingowa powinna ustanowić komórkę ds. bezpieczeństwa informacji w celu promowania kultury bezpieczeństwa informacji w agencji ratingowej.

Charakterystyka

- 2.4.1** Komórka ds. bezpieczeństwa informacji powinna pełnić swoje funkcje niezależnie od jednostek biznesowych i powinna być odpowiedzialna za monitorowanie przestrzegania przez agencję ratingową polityki i procedur w zakresie bezpieczeństwa informacji, mających zastosowanie do agencji ratingowej.

- 2.4.2** Komórka ds. bezpieczeństwa informacji powinna zarządzać działaniami agencji ratingowej w zakresie bezpieczeństwa informacji.
- 2.4.3** Komórka ds. bezpieczeństwa informacji powinna wdrożyć program podnoszenia świadomości w zakresie bezpieczeństwa informacji dla personelu agencji ratingowej w celu wzmocnienia kultury bezpieczeństwa i zapewnienia ogólnego zrozumienia wymogów w zakresie bezpieczeństwa informacji, mających zastosowanie do agencji ratingowej.
- 2.4.4** Komórka ds. bezpieczeństwa informacji powinna zapewniać zarządowi i kierownictwu regularne aktualizacje i doradztwo w zakresie bezpieczeństwa informacji wykorzystywanych w systemach i działaniach agencji ratingowej.

Komponent 2.5 Komórka ds. audytu wewnętrznego

31. ESMA jest zdania, że komórka ds. audytu wewnętrznego agencji ratingowej jest odpowiedzialna za zapewnienie niezależnej, obiektywnej działalności w zakresie pewności i doradztwa, której celem jest usprawnienie działania organizacji. Pomaga ona organizacji w realizacji jej celów, wprowadzając systematyczne, rygorystyczne podejście do oceny i poprawy skuteczności systemu kontroli wewnętrznej.

Charakterystyka

- 2.5.1** Komórka ds. audytu wewnętrznego powinna pełnić swoje funkcje niezależnie od jednostek biznesowych i podlegać postanowieniom regulaminu audytu wewnętrznego, w którym zostaną określone jej rola i zakres odpowiedzialności, oraz podlega nadzorowi przez zarząd.
- 2.5.2** Komórka ds. audytu wewnętrznego powinna przestrzegać podejścia opartego na ocenie ryzyka.
- 2.5.3** Komórka ds. audytu wewnętrznego powinna niezależnie dokonywać przeglądów i zapewniać obiektywną pewność, że działalność agencji ratingowej, w tym ważne funkcje operacyjne zlecone na zewnątrz na zasadzie outsourcingu³, jest prowadzona zgodnie z polityką i procedurami agencji ratingowej, a także z mającymi zastosowanie wymogami prawnymi i regulacyjnymi.
- 2.5.4** Komórka ds. audytu wewnętrznego powinna opracowywać co najmniej raz w roku, na podstawie rocznych celów audytu wewnętrznego, plan audytów i szczegółowy program audytów, które podlegają nadzorowi przez zarząd.

³ Ważnymi funkcjami operacyjnymi są funkcje określone w art. 25 ust. 2 rozporządzenia delegowanego Komisji nr 449/2012 w sprawie informacji do celów rejestracji i certyfikacji agencji ratingowych.

- 2.5.5** Komórka ds. audytu wewnętrznego powinna regularnie przedkładać sprawozdania na rzecz członków INED agencji ratingowej lub komitetu ds. audytu, jeżeli istnieje.
- 2.5.6** Komórka ds. audytu wewnętrznego powinna przekazywać swoje zalecenia z audytu w jasny i spójny sposób, który pozwala zarządowi i kierownictwu zrozumieć istotność zaleceń i odpowiednio uszeregować je pod względem ważności.
- 2.5.7** Zalecenia z audytu wewnętrznego powinny podlegać formalnej procedurze działań następczych prowadzonej na odpowiednich poziomach zarządzania w celu zgłaszania i zapewnienia ich skutecznego i terminowego wdrożenia.